

ΠΟΡΤ
ΠΑΙΔΕΙΑ
HELLAS

Έλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Μητροπολίτης' Αττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
'Αριθμ. φύλλου 22 1 Οκτωβρίου 1999

Η ἀκόρεστη πείνα

Διαβάζω τό κείμενο τῶν Μαχαρισμῶν. Τήν αἰώνια διδαχή τοῦ Κυρίου μας. Καὶ σκαλώνει ὁ λογισμός μου στήν ἀποκαλυπτική βεβαιώσι Του: «Μαχάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, δτὶ αὐτοὶ χορτασθήσονται» (Ματθ. ε' 6).

Μέ εնτυπωσιάζει καὶ μέ συνεπαίρνει ὁ ὑποσχετικός λόγος τοῦ σαρκωμένου Λόγου. Τόν θησαυρίζω μέσα μου ὡς ἀφετηριακό κίνητρο μελέτης καὶ πράξεως. Καὶ μέ τήν ὅρμη καὶ τῆς προσωπικῆς μου ἀκόρεστης πείνας καὶ τῆς ἀνικανοποίητης δικῆς μου δίψας, φάχνω τήν ίστορία. Τήν παλιά καὶ τήν πρόσφατη. Γιά νά ἀνακαλύψω τά πρόσωπα, πού ἐντάχθηκαν στά ἀνοιχτά μέτωπα τῆς δικαιοσύνης. Ἀναδιφῶ τό χρονικό τῶν μακρῶν ἀγώνων, πού ἔκαναν οἱ ἄνθρωποι, γιά τήν κατάκτησι της καὶ τήν ἐπιβολή της. Προσμετρῶ τό μόχθο καὶ τό αἷμα, πού εἰσέφερε ἡ ἀλυσίδα τῶν γενεῶν. Μελετάω προσεκτικά καὶ τόν πίνακα τῆς σύγχρονης πραγματικότητας. Τήν ἔντιμη σπουδή. Τήν ἀντίστασι στήν τραχύτητα τῆς ἀδικίας. Τήν ἔντυπωσιακή συνθηματολογία. Τή θυσία στά γήπεδα τοῦ ἀσταμάτητου ἀγώνα.

Πέρω, πώς πίσω ἀπό τά αἷματόβρεχτα μέτωπα τῶν ἀγώνων, κάπου χρυφά, δσιακές μορφές, ἄνθρωποι πιστοί στό Θεανδρικό πρόσωπο τοῦ Κυρίου μας, ὑπηρέτησαν ἀθόρυβα, ἀλλά καὶ μέ αὐθεντική ἀφοσίωσι, τήν ὑπόθεσι τῆς δικαιοσύνης. Τή βίωσαν. Τή λειτούργησαν Εὔχαριστιακά. Καὶ τήν πρόσφεραν. Χόρτασαν καὶ ξεδίψασαν συνοδοιπορώντας μέ τόν ἀκτινοβόλο «Ἡλιο τῆς Δικαιοσύνης». Καὶ μοιρασαν τό φωμί καὶ τό δροσερό νερό τῆς δικαιοσύνης στίς ὑπάρξεις, πού βρέθηκαν πλάι τους. Όστόσο, καθώς οἱ πλατείες μάζες μεταποίηστηκαν καὶ μετώκισαν στίς ἐρημιές τῆς ἀθείας, οἱ βλαστοί τῆς δικαιοσύνης στέγνωσαν. Η ἀδικία γιόμισε τή γῆ καὶ τήν ίστο-

ρία με τά ἀγκάθια της. Οἱ πεινασμένες ὑπάρξεις δέ βρῆκαν «ἄρτο». Καὶ οἱ διψασμένες καρδιές δέν μπόρεσαν νά ἀντλήσουν «νερό». Διαμαρτυρήθηκαν. Φώναξαν. Ἀγωνίστηκαν. Ἀλλά οἱ περιοχές, πού ἐμφανίστηκαν στό χάρτη ὡς τά κύρια μέτωπα τῶν ἀγώνων τους, πρόβαλλαν ἄνυδρες καὶ ἀκαλλέργητες. Διχως τή σπορά τοῦ θεϊκοῦ λόγου. Καὶ διχως τή δρόσο τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Καί ἡ δικαιοσύνη δέν ξανθλάστησε. Καί ἡ πείνα τοῦ λαοῦ δέν κορέστηκε. Στόν τελευταῖο χτύπο τοῦ ρολογιοῦ τοῦ εἰκοστοῦ αἰώνα, ἀνεβαίνει ἀπό μέσα ἀπό τίς φυχές ἡ μεγάλη ἀγωνία. Ἡ πείνα καὶ ἡ δίψα γιά τή δικαιοσύνη. Ἡ λαχτάρα νά ἀνοίξουν οἱ πηγές. Νά τρέξῃ τό καθαρό νερό τῆς διδαχῆς. Νά φτάση στίς φυχές. Νά τίς ποτίση. Καί νά τίς γονυμοποιήση. Νά καλυφτῇ ἡ ἔρημη γῆ μέ τούς ἀνθούς τῆς δικαιοσύνης. Νά γίνουν οἱ κοινωνίες μᾶς πραγματικά ἀνθρώπινες. Ἡ, σωστότερα, ἀντίτυπα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Ηχρίσμη ἴστορική καμπή τῆς ἀλλαγῆς τῆς χιλιετίας μᾶς βρίσκει σέ κατάστασι ἀντιφατική. Μέ σχήματα, πού ἀναζητοῦν τή δικαιοσύνη. Μέ θεσμούς, πού ἐπαγγέλλονται, ὅτι ὑπηρετοῦν τή δικαιοσύνη. Μέ νομοθεσίες συγκροτημένες σέ corpus, πού στοχεύει στήν ἀνοικοδόμησι καὶ στή στερέωσι κοινωνίας δικαίου. Μέ ἐπάλληλους δικαστικούς μηχανισμούς, πού ἔχουν ἐντολή καὶ ἀποστολή νά πατάσσουν μέ ἔξουσία τήν ἀδικία καὶ νά ἐπιβάλουν, ἀκόμα καὶ μέ τήν ἀσκησι βίας, τήν ἰσορροπία καὶ τήν εὐπρέπεια τῆς δικαιοσύνης. Μέ πολιτικούς σχηματισμούς, πού θυρεό τους ἔχουν τή δικαιοσύνη, τήν ἰσότητα, τήν ἀδελφωσύνη. Καὶ μέ καλάμους δημοσιογραφικούς στρατευμένους διά βίου στήν ὑπηρεσία τῆς δικαιοσύνης. Καὶ ὅμως. «Ολα αὐτά τά σχήματα τῆς ἐποχῆς μας καὶ ὅλοι οἱ θεσμοί, πού ἔφτασαν λαχανιασμένοι στή στροφή τῆς χιλιετίας, μοιάζουν συλημένοι. Ἀπομεινάρια θησαυρῶν, πού τά κατασπάραξε ἡ ἀθεία. Ράκη, ἀπρόσφορα νά δέσουν πληγές. Τροφή χαλασμένη, ἀνίκανη νά κορέσῃ τήν πείνα. Κύλικες στεγνοί, διχως σταγόνα δροσιάς. Ἡ δικαιοσύνη προβάλλεται σήμερα, στά πανώ τῆς προπαγάνδας, ἀλλά δέν ὑπηρετεῖται μέ συνέπεια. Γίνεται τό αἴτημα τῶν Συνταγματικῶν προδιαγραφῶν μας, ἀλλά δέν περνάει στήν καθημερινή πρακτική καὶ δέν ἵκανοποιεῖ τήν ἀκόρεστη πείνα μας καὶ τή βασανιστική δίψα μας.

Ξαναγυρίζοντας στό Μακαρισμό τοῦ Κυρίου μας, ἐλευθερώνομαι ἀπό τή μαγεία τήν ἀπάτη τῆς σύγχρονης προπαγάνδας. Καὶ ἀνακαλύπτω τήν ἀληθινή διάστασι τοῦ προβλήματος. Ἡ χαλασμένη κοινωνία μας, ἡ ἐκπεισμένη καὶ διεστραμένη, δέν ἔχει τίς προϋποθέσεις καὶ τή δύναμι νά ἐνθρονίσῃ στίς φυχές καὶ νά ἐπιβάλῃ στίς ἀνθρώπινες σχέσεις τή δικαιοσύνη. Τό μεγάλο δῶρο τοῦ Θεοῦ είναι καὶ θά παραμείνη ὑπόθεσι πείνας καὶ δίψας. Καὶ ὁ Κύριός μας δέ μακαρίζει αὐτούς, πού βαυκαλίζονται μέ τήν φευδαίσθησι τῆς δικαιοσύνης. Ἀλλ᾽ αὐτούς, πού πεινοῦν καὶ διψοῦν.

Μιά φράσι τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐρμηνεύει τό Μακαρισμό τοῦ Κυρίου μας, ἀλλά ἀποτυπώνει καὶ τήν κοσμική πραγματικότητα. «Οὐ γάρ εἶπε Μακάριοι οἱ δικαιοσύνης ὀντεχόμενοι (αὐτοί, πού τήν κατέχουν), ἀλλά μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τήν δικαιοσύνην, ἵνα μή ἀπλῶς, ἀλλά μετά ἐπιθυμίας ἀπάστησε αὐτήν μετίωμεν».

Σχέδιο έξανδραποδισμοῦ

Nέος σταθμός στήν έκκλησιαστική ζωή τοῦ τόπου μας ἡ προσεχῆς Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας. Ἡ διάσκεψι τοῦ ἀνώτατου Σώματος, πού ἐπιφορτίζεται, ἀπό τή μακρότατη Πατερική Παράδοσι, μέ τή μελέτη καὶ τήν ἀντιμετώπισι τῶν κρισίμων προβλημάτων τῆς ἐπικαιρότητας. Ἰστορικές οἱ στιγμές. Ἐντυπωσιακές οἱ ἔξαγγελίες. Σκοτεινές, ὅμως καὶ ἀσύμβατες μέ τήν ιερότητα καὶ τήν εύρυτητα τοῦ θεσμοῦ οἱ προθέσεις τοῦ πρώτου ἐπισκόπου τῆς ἐλληνικῆς Ἑκκλησίας. Οἱ σχεδιασμοί τοῦ Ἀρχιεπισκόπου σέ πλήρη ἀνάπτυξι. Ἄλλα ὁ κύριος στόχος του καλυμμένος στήν παραλλαγή τῶν πλαστῶν, καθημερινῶν συνδημάτων του.

Ο προκαθήμενος τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δέν μεθοδεύει διάσκεψι ἐλεύθερων ποιμένων. Ἀνθρώπων, πού λειτουργοῦν τό Μυστήρο τῆς Εὐχαριστίας καὶ κατεβάζουν μέ τήν ἰκεσία τους τή φωτιστική καὶ ἀγιαστική Χάρι. Μεθυσμένος ἀπό τόν ἄκρατο οἶνο τῆς ἔξουσίας καὶ κυριαρχημένος ἀπό τό ἀκόρεστο πάθος τῆς μονοκρατορίας, σχεδιάζει τόν ἔξανδραποδισμό τῶν συλλειτουργῶν του. Τήν προσάρτησι ὅλων τῶν ἔξουσιῶν στή δική του ράθδο. Καί τήν ὑποβάθμισι τῶν Μητροπολιτῶν τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σέ ὑποτακτικούς χωρεπισκόπους. Μέ μειωμένη ὀρμοδιότητα. Καί μέ ἐλεγχόμενη εύθύνη.

* * *

Ο Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, κατά τήν ἐπίσημη τελετή ἀναλήψεως τῶν προεδρικῶν καθηκόντων του, ὑποσχέθηκε ἀλλαγὴ σελίδας στή Συνοδική λειτουργία. Δήλωσε μέ ἔμφασι, ὅτι θά μοχδήσῃ γιά τήν ἀναβάθμισι τοῦ Συνοδικοῦ θεσμοῦ καὶ γιά τήν ἔξασφάλισι τῆς χαρισματικῆς λειτουργίας του. Μίλησε μέ πάθος γιά τό σεβασμό τοῦ ἀτίμητου δώρου τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, πού πρέπει νά πρυτανεύση στίς Συνοδικές διασκέψεις. Καί γιά τή φροντίδα, πού θά καταβάλῃ ὁ ἴδιος, γιά νά ἀποκατασταθῇ τό κλίμα τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ ἡ ἰσοτιμία τῆς ψήφου τῶν Συνοδικῶν συνέδρων.

Οἱ ἐπαγγελίες του ἀποδείχτηκαν «ἔπεια πτερόεντα». Δέν ἀναβάθμισαν νέο Συνοδικό ἥδος. Δέν ἀναβάθμισαν τή Διαρκῆ Ἱερά Σύνοδο καὶ τή Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας. Ἐμειναν κλειδωμένες στό ντουλάπι τῶν ὑποσχέσεων. Μετοχές στό χρηματιστήριο τῆς διαπλεκόμενης σκοπιμότητας. Καί τώρα, ὑστερα ἀπό τίς πρώτες δοκιμές γιά καθιέρωσι ἀρχιεπισκοπικῆς ὑπερεξουσίας, μεθοδεύει τήν ὀλοκληρωτική καθυπόταξι τῶν «κυρίαρχων» Μητροπολιτῶν κατά τήν προσεχῆ Σύνοδο τῶν Μητροπολιτῶν τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Αὐτή τή στιγμή, πρίν ἀκόμα ἀρχισουν οἱ συνεδριάσεις τῆς Ἱεραρχίας, τό Σῶμα ἐμφανίζεται ὑποβαθμισμένο καὶ παγιδευμένο.

* * *

Τήν ύποθάδμιοι τή στοιχειοθετεῖ ή εύτελεια τῶν θεμάτων, πού ἔχουν συμπεριληφθῆ στήν ἡμερήσια δάταξι.

Τόν περασμένο Όκτωβριο γέλασε τό παρδαλό κατοίκι μέ τά ἄτονα καί ἀσύμβατα μέ τίς πνευματικές ἀνησυχίες τοῦ λαοῦ προβλήματα, πού διπλαδόμενος τά θεώρησε μείζονα καί ἔκρινε ὅτι ἔχουν προτεραιότητα στή Συνοδική διερεύνησι. Καί θρήνησε διατάσσεις, διαπίστωσε, ὅτι τά λίγα, μείζονα θέματα, πού πέρασαν στήν αἰθουσα τῶν Συνοδικῶν συζητήσεων, κακοποιήθηκαν θάνατος, μέ πρωτοβουλία τοῦ προέδρου καί ἐξέδεσαν ἀνεπανόρθωτα τήν ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀνώτατου διοικητικοῦ ὀργάνου τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ δημοσιογράφοι, ὑποφιασμένοι καί εὐαισθητοποιημένοι ἀπό τίς χοντροειδεῖς ύποσχέσεις, μετέφεραν τίς εύτελεῖς ἀποφάσεις στίς στήλες τοῦ εύθυμογραφήματος. Καί τίς σοθαρές παραβιάσεις τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τῶν Νόμων τίς μεταβιβάσαν στό λαό ως σκληρή κριτική καί ως τυπικό δεῖγμα ξεπεσμοῦ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας.

Τώρα βρισκόμαστε καί πάλι πρό τῶν θυρῶν τῆς νέας Συνοδικῆς διασκέψεως. Τό σήμαντρο ἀκούγεται καθαρά. Καί οἱ Μητροπολίτες ἔτοιμάζονται νά πάρουν τίς θέσεις τους. Ἀλλά ποιά εἶναι τά σοθαρά προβλήματα, πού καλοῦνται νά ἐπιλύσουν; Ποιά τά θέματα προτεραιότητας, πού δά παρουσιαστοῦν μπροστά τους καί πού δά τά ἀναφέρουν, μέ ἔνθερμη προσευχή, στήν καθοδηγητική πνοή τοῦ Παναγίου Πνεύματος;

"Οποιος διαβάζει τόν κατάλογο τῶν θεμάτων, πού δά ἀπασχολήσουν τήν Ἱεραρχία, βραχυκυκλώνεται ἀπό τήν προχειρότητα καί τήν εύτελεια. Στή

στροφή τῆς χιλιετίας, μέσα στή θολή ἀτμόσφαιρα μιᾶς παγκόσμιας ἀναταραχῆς καί μιᾶς ἐκστρατείας ύποβιβασμοῦ τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητας σέ ἐξάρτημα τῆς στημένης μηχανῆς, ή Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος καλεῖται νά ἀσχοληθῇ μέ τά φρύγανα.

Νά ψηφίσῃ, κατά παράθασι τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τήν ἴδρυσι προσωπιπαγῶν Μητροπόλεων, γιά τήν ἐξυπηρέτησι τῶν δορυφόρων καί κολάκων τοῦ προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας.

Νά μελετήσῃ(!!) τήν ἐπέκτασι τοῦ μνημοσύνου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καί ἔξω ἀπό τά δρια τῆς ἀρχιεπισκοπῆς του περιφέρειας, ἀνυψώνοντας ἔτσι στήν περιπόλη τοῦ Πατριάρχη τόν ἐπίσκοπο, πού σύμφωνα μέ τούς Ἱερούς Κανόνες καί τούς Νόμους τῆς Πολιτείας δέν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρά διπρώτος μεταξύ ἵσων.

Νά ἀποδεχτῇ καί νά ψηφίσῃ τήν ἴδρυσι σώματος ὁφφικιαλίων προσωπικοτήτων. Μιᾶς λέσχης πλουσίων, πού δά ἀπολαμβάνουν τίς τιμές καί τήν ἀναγνώρισι τῆς Ἐκκλησίας, μέ τήν προϋπόθεσι, ὅτι δά προσφέρουν, ἐπιδεικτικά καί ὑπεροπτικά, ἀπό τόν πακτωλό τοῦ πλούτου τους, ἐντυπωσιακά ποσά, πάνω ἀπό τή στάθμη τῶν δωρεῶν καί τῶν ἀφιερωμάτων, στήν ὅποια κινοῦνται οἱ μέσοι ἀστοί.

Ύποχρεώνονται ἀκόμα οἱ 80 Μητροπολίτες, τό βαρύ αὐτό σῶμα τῆς εύθυνης, νά διασκεφθοῦν «περί τῶν ὅρων ἀπονομῆς ὁφφικίων εἰς κληρικούς καί τῆς ἀπονομῆς τιμητικῶν διακρίσεων ύπό τῆς Ἐκκλησίας (παράσημο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος)». Καί νά ἀποφασίσουν τή «συμμετοχή τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος στό Ζο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης», δηλαδή νά

ἀπλώσουν τό χέρι στούς Εύρωπαίους ἔταιρους μας καί νά ζητήσουν ώς δῶρο ἐλεημοσύνης ἑκατόν εἴκοσι ἔξι δισεκατομμύρια δραχμές.

Θέματα φτηνά. Θέματα χαμηλοῦ ἐπισκοπικοῦ ἐνδιαφέροντος καί ξεθωριασμένου θεολογικοῦ προβληματισμοῦ. Θέματα, πού σύρουν τήν Ἑκκλησία ἔξω ἀπό τὸν Ἀγιοπνευματικό προορισμό της καί τήν ὑποβαθμίζουν σέ κοσμικό θεσμό μέ ἄτονη παρουσία, μέ ἔξασθενημένη φωνή καί μέ πορεία, πού δέν δόηγει στό Γολγοθᾶ καί στό κενό μνημεῖο, «τήν πηγή τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως».

Ἡ εὐτέλεια τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διατάξεως ἀποδεικνύει περίτρανα τήν ἀπροετοιμασία τοῦ προκαθημένου. Ἄλλα καί τήν ὑποβάθμισι τοῦ Σώματος, πού δέν τοῦ παραχωρεῖται τό δικαίωμα καί ἡ ἀρμοδιότητα νά ἐπιδοθῇ σέ σοθαρές, θεολογικές συζητήσεις καί νά διατυπώσῃ ὑπεύθυνη καί ἀποφασιστική γνώμη.

Ο προκαθήμενος δέν ἔχει καθήσει ποτέ του νά ἀσχοληθῇ σέ βάθος καί πλάτος μέ τή σύγχρονη Ὀρθόδοξη προβληματική καί μέ τίς ἄμεσες προτεραιότητες τῆς δύσκολης ιστορικῆς καμπῆς. Ἀσχολεῖται ἐπίμονα καί μονότροπα μέ τίς γιορτές καί τά πανηγύρια. Μέ τά ἀνθοπέταλα καί τά χειροκροτήματα. Στό μονόπρακτο αύτό σενάριο ἔχαντλεῖται ἡ ἀρχιεπισκοπική του ἔμπνευσι καί ἡ ποιμαντική του μέριμνα. Ἀμα τόν χειροκροτήσουν καί ἄμα τοῦ ρίξουν ἀνθοπέταλα, νοιώθει πλήρης. Γοητευμένος καί ίκανοποιημένος. Αἰσθάνεται, πώς μάγεψε τό πλῆθος καί τό συμμάζεψε στήν αὐλή τῆς Ἑκκλησίας. Καί τά προβλήματα ἃς τρέχουν. Καί οι πληγές ἃς χάσκουν. Καί τά ἐρωτηματικά ἃς κυκλοφοροῦν καί ἃς

δηλητηριάζουν τίς Ὀρθόδοξες συνειδήσεις.

Κυριευμένος ἀπό τή μαγεία τῶν ἐπευφημιῶν, μεδυσμένος ἀπό τό κρασί τῆς κολακείας, δέ δούλεψε ποτέ του καί δέν κούρασε τό μυαλό του, γιά νά ἀνακαλύψῃ τά μείζονα θέματα, γιά νά τά ἐμφανίσῃ μέ σοθαρότητα καί μέ πρότασι εὐδύνης στό σῶμα τῆς Ἱεραρχίας καί νά ζητήσῃ τήν ἀκριβοδίκαιη διερεύνησί τους καί τή χάραξι Ὀρθόδοξης γραμμῆς πλεύσεως τοῦ σκάφους τῆς Ἑκκλησίας. Ἐφήμερα ἀνθοπέταλα δέχεται κατά τίς πυκνές ἔξορμήσεις του καί τίς στημένες, ἐπίσημες ὑποδοχές του. Ἐφήμερα ἀνθοπέταλα πετάει καί στή Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, μέ τήν ἐλπίδα, ὅτι θά ἐντυπωσιάσῃ τούς Ἱεράρχες καί θά δώσῃ ἀφορμή στίς τηλεοράσεις νά ἔχυμνήσουν τίς ἡγετικές ίκανότητές του.

* * *

Τό δεύτερο στοιχεῖο τῆς ἀνωμαλίας, πού παγιδεύει ὀλόκληρο τό Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας, είναι οι μεθοδεύσεις τοῦ προκαθημένου γιά αὐξησι τοῦ γοήτρου του καί τής ἔξουσίας του. Ο Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος δέν αἰσθάνεται ἄνετα στά γεωγραφικά ὅρια καί στά ποιμαντικά πλαίσια τῆς θεομοδετημένης ἀποστολῆς του. Δέν τοῦ φαίνεται ἀρκετό τό ἐκτεταμένο καί πολυάνθρωπο γήπεδο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς του. Μήτε ἀναπαύεται στήν καρέκλα τοῦ προέδρου τῶν δύο Συνοδικῶν Σωμάτων, τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας καί τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου. Διφάσι γιά περισσότερη ἔξουσία. Γιά ἐπέκτασι τοῦ imperium. Ἀγωνίζεται, μέ πάθος καί μέ κάποια χοντροκοπιά, γιά τήν ἐπικυριαρχία στούς ισότιμους ἀδελφούς του. Γιά τή διέύρυνσι τῆς δικαιοδοσίας του ἀπ' ἄκρη

σ' ἄκρη τῆς Ἑλλάδος. Καί τό «πάσης Ἑλλάδος», πού συνοδεύει τή φήμη του συμβατικά καί λεκτικά, ὅπως τό «ὑπέρτιμος καί ἔξαρχος» συνοδεύει τή φήμη πολλῶν ἄλλων Ἱεραρχῶν, δέλει νά τό μετουσιώσῃ σέ ἀποδεκτή καί θεσμοθετημένη πραγματικότητα. Σέ ύπερεξουσία. Νά είναι ὅχι ὁ πρώτος μεταξύ Ἰων. Ἀλλά ὁ ἔνας. Ὁ δικτάτορας. Ὁ ἀρχηγός τῆς Ἐκκλησίας(!!). Ὁ ποιμενάρχης τῶν ψυχῶν, πού διαβιοῦν ἀπό τόν Ἔθρο Ἰσαμε τά Ἀντικήθυρα.

Αὐτή ἡ σκοπιμότητα τόν κινεῖ στά ἀτέλειωτα ταξίδια. Τρέχει στά πανηγύρια καί στά πανηγυράκια. Ἐκεῖ, πού συγκεντρώνεται ἡ πλατειά μάζα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος. Προεξάρχει στίς τελετές. Ὑποκαθιστᾶ τούς ἐπιτόπιους ποιμένες. Δέχεται τίς ἐπευφημίες. Συμπεριφέρεται σάν ύπερποιμένας, ύποκαθιστώντας τούς ἐκλεγμένους καί χειροτονημένους ποιμένες. Προσπαθεῖ νά ἐπιβάλῃ καί νά καθιερώσῃ τήν ἐντύπωσι, πώς αὐτός βρίσκεται πάνω ἀπό ὄλους, μέ γενική δικαιοδοσία καί μέ δικαιώματα παρεμβάσεως σ' ὅλες τίς Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ φιλοδοξία τοῦ αὐτή τόν ὥδησε νά ἐγγράψῃ ώς θέμα στή φετεινή Συνέλευσι τῆς Ἱεραρχίας τήν ἀπαίτησι νά μνημονεύεται ἀπό ὄλους τούς Μητροπολίτες.

Ἡ Κανονική τάξι, πού τήν ἐπιβάλλει ὁ Πατριαρχικός Τόμος τοῦ 1850 καί πού τή σεβάστηκαν ὄλοι οἱ προκαθήμενοι ἐπί ἐνάμισυ αἰώνα, δρίζει οἱ Μητροπολίτες νά μνημονεύουν, κατά τήν τέλεσι τῆς Θείας Εὐχαριστίας, τήν Ἱερά Σύνοδο. Ὁ κ. Χριστόδουλος, ὕστερα ἀπό τά ἐκατόν πενήντα χρόνια τῆς πορείας τῆς Αύτοκέφαλης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐγείρει τήν ἀξίωσι, νά

μνημονεύουν οἱ Μητροπολίτες τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν. Ἡ ἀπαίτησι του αὐτή ύποτιμάει τούς Μητροπολίτες. Τούς ύποβιθάζει σέ χωρεπισκό πους. Γέροντες Μητροπολίτες, πού λειτουργοῦν καί ποιμαίνουν ἐπί δυό καί τρεῖς καί περισσότερες δεκαετίες, ύποχρεώνονται στά γεράματά τους καί στή δύσι τῆς ἐπισκοπικῆς τους διακονίας, νά σκύψουν δουλικά καί νά ύποταγοῦν στόν ἔξουσιαστή Χριστόδουλο.

* * *

Παράλληλη πρός τή μεδόδευσι αὐτή καί μέ στόχο τήν ἐκπλήρωσι τῆς ἴδιας φιλοδοξίας, πορεύεται ἡ προσπάθειά του νά αὐξήσῃ τήν δύμαδα τῶν ύποτακτικῶν του στό Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας. Ἡ μέθοδος ἀκολουθήθηκε ἀπό τόν Σεραφείμ καί είχε σάν ἀποτέλεσμα νά μεταμορφωθοῦν οἱ ἡγέτες τῆς Ἐκκλησίας, οἱ «κυρίαρχοι» Μητροπολίτες, σέ ἀνδράποδα. Νά ψηφίζουν κατ' ἐντολήν. Καί νά ύποτάσσωνται ἀνεπιφύλακτα καί ἀδιαμαρτύρητα στήν ἀντικανονικότητα καί στήν παρανομία.

Οἱ Συνοδικοί σύνεδροι, πιέζονταν ἀπό τήν κατάστασι τοῦ ἐξανδραποδισμοῦ, ἀλλά καί δέν τολμοῦσαν νά διατυπώσουν ἀντίρρησι ἢ νά ἀγνοήσουν τήν ἐντολή τοῦ εὔεργέτη τους Σεραφείμ. Ἔσκυθαν τό κεφάλι καί ψήφιζαν. Ἀλλά καί μετέφεραν μέ τόν ψίθυρό τους τό παράπονο. Καί κυκλοφοροῦσαν ἀναμεταξύ τους τήν ἐλπίδα, ὅτι ἄμα κλείσι τά μάτια ὁ Σεραφείμ θά μπορέσουν νά ψηφίσουν ἐλεύθερα καί νά διατυπώσουν ἀνεμπόδιστα τήν ἐπισκοπική ἐτυμηγορία τους.

“Ομως, η διάδοχη κατάστασι δέν ἔφερε τήν ἐλευθερία. Μήτε τό σεβασμό τῆς γνώμης, μήτε τήν ύπευθυνη διαχείρισι τῆς ψήφου. Ὁ σημερινός

Άρχιεπίσκοπος, γέννημα καί ἀνάστημα τοῦ προκατόχου του Σεραφείμ, ἀποφάσισε νά περπατήσῃ στά ἵχνη τοῦ τρόμου. Στόχος του νά ὑποτάξῃ τήν Ἱεραρχία. Νά τήν ἀναγκάσῃ νά προσαρμόζεται κάθε φορά στίς προσταγές του. Καί νά ψηφίζῃ ἀνεπιφύλακτα τίς προτάσεις του. Καί ἐπειδή φοβᾶται, ὅτι τό Σῶμα δέν είναι πρόθυμο σε δεύτερη γκεττοποίησι, ἐπιχειρεῖ νά πετύχῃ τήν αὐξήσι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑποτακτικῶν του, γιά νά ἔξασφαλίσῃ μιά γιά πάντα τήν πλειοψηφία. Στήν πρόθεσί του αὐτή εύθυγραμμίζεται τό σχέδιο νά αὐξήσῃ τόν ἀριθμό τῶν Μητροπόλεων, γιά νά ἔκλεξῃ σ' αὐτές τούς δικούς του. "Ἐτοι, πού νά συμπληρώσῃ τόν ποδητό ἀριθμό τῆς ἀπαραιτητῆς τεχνητῆς πλειοψηφίας.

Οἱ ὥριμοι ἐπίσκοποι, οἱ ταλαιπωρημένοι ἀπό τήν προηγούμενη τυραννία καί τήν ἀναγκαστική φίμωσι, διακρίνουν τόν κίνδυνο. Καί ἀντιδροῦν. Δέν

ἀνέχονται τή μεταμόρφωσί τους σέ μαριονέτες. Καί δέν παραχωροῦν τήν ὑπευθυνότητα τοῦ λειτουργήματός τους, γιά νά λιπανθῇ καί νά αὐξηθῇ ἡ ἀλαζονική νοοτροπία τοῦ πρώτου συνεπισκόπου τους.

"Ολα αὐτά τά στοιχεῖα, τά ὅποια διογκώνουν τίς ἀνησυχίες καί καθημερινά κυκλοφοροῦν στίς ἐπισκοπικές συναναστροφές, ἀποτελοῦν τόν προβληματισμό τοῦ Ἱεραρχικοῦ Σώματος. Γίνονται δέματα μελέτης, διαλόγου καί ἀντιλόγου. Καί θά συνεχίσουν, ἀκόμα καί μετά τήν ὀλοκλήρωσι τῶν ἐργασῶν τῆς Ἱεραρχίας, νά πληγώνουν τίς συνειδήσεις, νά παρενοχλοῦν τήν ἀπρόσκοπτη λειτουργία τοῦ Συνοδικοῦ θεσμοῦ καί νά ἐγγράφουν στή νέα(!) σελίδα κηλίδες ἐπάρσεως καί χρονικά μάχης γιά τό σκῆπτρο τῆς ὑπεροχῆς.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Παπα-Γιάννη

Πόσο στοιχίζει ἡ κάθε ἐπίσκεψι τοῦ Ἀρχιεπίσκοπου Χριστοδούλου στά ἐπαρχιακά πανηγύρια; "Ακουσα, πώς κάθε ἐπιτόπιος Μητροπόλιτης ὑποχρεώνεται νά δαπανήσῃ γύρω στά δέκα ἑκατομμύρια, γιά νά φιλοξενήσῃ καί νά φιλοδωρήσῃ τόν Χριστόδουλο καί τή συνοδεία του.

Εἶναι ἀλήθεια;

Φιλικά
Παπα-Γιώργης

Τό έπιτιμιον τῆς ὀκοινωνησίας^(*)

Hέλλεις φόβου Θεοῦ, ή ἐπιχράτησις τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν καὶ αἱ ποικίλαι σκοτειναὶ δυνάμεις, πού ἐπιδροῦν καταλυτικῶς εἰς ὡρισμένους ὑπευθύνους, ἔχουν δημιουργησει εἰς τὴν ἐποχήν μας τὸ λεγόμενον 'Ἐκκλησιαστικόν πρόβλημα. Μία δέ σημαντική πτυχή αὐτοῦ εἶναι καὶ ή ἐπιβολή ὑπό τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τοὺς τρεῖς ἐκ τῶν 12 δικαιιώθεντων Μητροπολιτας, ἥτοι τὸν Θεσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφαρσάλων Κωνσταντίνον, τὸν Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικοδήμου καὶ τὸν Λαρίσης καὶ Τυρνάβου Θεολόγον τοῦ ἐπιτιμίου τῆς ἀκοινωνησίας. Διὰ νά κατανοηθῇ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη-νομίζομεν-νά ἐπισημανθοῦν ἐν συντομιᾳ τά σχετικά γεγονότα ἐντὸς τῶν δοπίων ἀνεζητήθη καὶ ἐπεβλήθη.

'Ο Αρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Σεραφείμ ὠφειλε τὴν ἄνοδόν του εἰς συγκυριακάς καταστάσεις. Δέσμιος προσώπων καὶ γεγονότων, πού τὸν ἀνήγαγον καὶ τὸν ἐστήριξον, συγχρόνως δέ καὶ δέσμιος τῶν παθῶν του καὶ ἐστερημένος στοιχειώδους θεολογικῆς παιδείας ἔβλεπε τὴν 'Ἐκκλησίαν ὡς ἐγκόσμιον καὶ ἐθνικόν ὄργανον σιμόν, ὅπου ἡδύνατο νά συμπειφέρεται μέ ἀδικαιολογήτους ἀνθρωπίνας ἀδυναμίας ὡς διαχειριστής κοσμικῆς ἔξουσίας. Δι' αὐτὸν ὑπῆρξε πρωταγωνιστής εἰς τά θλιβερά ἐκκλησιαστικά γεγονότα τοῦ 1974...

"Ἐτσι, μετά τὴν δικαστικήν δικαιώσιν τῶν θυμάτων του, 12 Μητροπολιτῶν, ἀπό τὸ Σ.τ.Ε. τὸ 1990 δ' Αρχιεπίσκοπος Σεραφείμ κωλυσιεργεῖ, ἀποφεύγει καὶ ἀρνεῖται νά ἐφαρμόσῃ τάς δικαστικάς ἀποφάσεις, καίτοι ἔκεινας ἀκολουθοῦν καὶ ἄλλαι πολλαὶ μέ κορυφαίαν ἔκεινην τῆς 'Ολομελείας τοῦ Ἀνωτάτου αὐτοῦ Δικαστηρίου τὴν 1028/1993." Ήδη εἰς τὴν Μητρόπολιν Λαρίσης ἥρχισεν ἀπό μηνῶν νά ἀσκῇ τά καθήκοντά του δὲκ τῶν δικαιιώθεντων κανονικοῖς

Μητροπολίτης Λαρίσης Θεολόγος, τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως ὅλως ἀντικανονικῶς καὶ παρανόμως μὴ ἐπιθυμούσης συνεργασίαν μετ' αὐτοῦ. Τὴν 2αν Ἰουλίου 1993 ἐκοιμήθη ὁ ἀντικανονικῶς καὶ παρανόμως κατέχων τὴν Μητρόπολιν Ἀττικῆς Μητροπολίτης Δωρόθεος (Γιανναρόπουλος) δ' ἀπό Καστορίας καὶ ὁ κανονικός καὶ νόμιμος Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικόδημος μετά ἀπό ἄκαρπον συνομίλιαν μέ τὸν 'Αρχιεπίσκοπον κάνει χρῆσιν τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων καὶ ἀναλαμβάνει τά καθήκοντά του τὴν 7ην Ἰουλίου 1993.

'Ο Αρχιεπίσκοπος ἀντιδρᾷ. 'Ορίζει τοποτηρητὴν εἰς τὴν Μητρόπολιν Ἀττικῆς καὶ συγκαλεῖ ἐκτάχτως εἰς τάς 13 Ἰουλίου τὴν Διαρκῆ Ἱεράν Σύνοδον. Αὕτη στοιχοῦσα πρός τὸν Πρόεδρόν της τοποθετεῖται ἐναντίον τῶν τριῶν Μητροπολιτῶν, ἥτοι τοῦ Θεσαλιώτιδος Κωνσταντίνου, τοῦ Ἀττικῆς Νικοδήμου καὶ τοῦ Λαρίσης Θεολόγου καὶ εἰς ἀνακοινωθέν της τονίζει μεταξύ ἀλλων ὅτι .... δμοφώνως ἔχρινεν ἐπί τῇ βάσει τῶν Ἱερῶν καὶ ἀπαρασαλεύτων Ἱερῶν Κανόνων, ὅτι ἐθεσαν ἐαυτούς ἐκτός τοῦ σώματος τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν 'Ἐκκλησίας, ἡ ὅποια ὡς φιλόστοργος μῆτηρ εὔχεται καὶ ἀναμένει τὴν ἔμπρακτον μετανοίαν των. Συγχρόνως δέ αὐθημερόν ἀπεστάλη πρός τούς ἐνδιαφερομένους Ἱεράρχας καὶ τό ἔξῆς τηλεγράφημα: «Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ἐκτιμήσασα τὴν μέχρι σήμερον ἀντιεκκλησιαστικήν ὑμῶν συμπεριφοράν δμοφώνως ἔχρινεν ὅτι ἐθέσατε ἐαυτούς ἐκτός τοῦ σώματος τῆς ἀγιωτάτης ἡμῶν 'Ἐκκλησίας. Ἡ 'Ἐκκλησία ὡς φιλόστοργος μῆτηρ εὔχεται καὶ ἀναμένει τὴν ἔμπρακτον ὑμῶν μετάνοιαν. 'Ο Ἀθηνῶν Σεραφείμ Πρόεδρος...». 'Εάν προσέξῃ κανείς εἰς τά ἀνωτέρω συνοδικά κείμενα διαπιστώνει ὅτι αὐτά συνετάγησαν προχείρως καὶ ἐσπευσμένως καὶ ἀποσκοποῦν εἰς τὴν δημιουργίαν ἐντυπώσεων καὶ

έκβιασμοῦ. Ὁμιλοῦν δι' ἀντικανονικήν συμεπιφοράν καί οὐδένα Κανόνα ἀναφέρουν...

Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος παραπέμπει τό θέμα εἰς τὴν Ἱ. Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας ἡτὶς συνεκλήθη μετά δύο ἡμέρας (15-7-93). Κατ' αὐτὴν ἔλαβον τὸν λόγον πολλοί Ἱεράρχαι καί ἐφαίνετο ὅτι θά ἐδίδετο λύσις εἰς τό πρόβλημα, ἀφοῦ οἱ πλεῖστοι ἔξ αὐτῶν ἥσθιάνοντο κόπωσιν ἀπό τὴν πολυετῆ περιπέτειαν τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπειδή ὅμως εἰς τάς ἀγορεύσεις τῶν ἐμφανῶς πολλοί ἐτάσσοντο ὑπέρ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος διέκοψε τὸν καταλογὸν τῶν ὄμιλητῶν καί μετά ἀπό διάλειμμα καί σύσκεψιν μετά τῶν συμβούλων του ἐπρότεινε τὴν τοποθέτησιν τῶν τριών Μητροπολιτῶν εἰς προσωποπαγεῖς Μητροπόλεις. Ἡ πλειοψηφία τῆς Ἱεραρχίας διά φανερᾶς φηφοφορίας ἐνέκρινεν αὐτὴν θέτουσα προθεσμίαν ἐνός μηνὸς εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους διά τὴν ἀποδοχὴν αὐτῆς, δηλαδή μέχρι τάς 15 Αὔγουστου...

Εἰς τάς 10 Αὔγουστου 1993 συνῆλθεν ἐκτάχτως ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος καί ἀσχοληθεῖσα μέ τό ἔκκλησιαστικόν πρόβλημα, ἐπιμώρησεν ἐρήμην τούς τρεῖς Μητροπολίτας ἔκδώσασα τό ἔξῆς συνοδικόν ἀνακοινωθέν: «Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος διαπιστώσασα διά μίαν εἰσέτι φοράν ὅτι οἱ Σεβ. Μητροπολίται κ. κ. Νικόδημος, Θεολόγος καί Κωνσταντίνος ὑπέπεισον ἀμετανοήτως εἰς σωρείαν ἀντικανονικῶν παραπτωμάτων, δημιουργούντων ἐν τοῖς πράγμασι σχίσμα ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπιβάλλει εἰς αὐτούς τό ἐπιτίμιον τῆς ἀποκοπῆς ἐκ τῆς ἔκκλησιαστικῆς κοινωνίας, ἥτοι τό ἐπιτίμιον τῆς ἀκοινωνησίας. Κατά τὴν περίοδον ταύτην ὁ διά τοῦ ἐπιτίμιου τούτου τιμωρηθεῖς δέν δύναται νά τελῇ τὴν Θείαν Λειτουργίαν. Πᾶς δέ μετ' αὐτοῦ λειτουργῶν ὑπόκειται εἰς τὴν αὐτὴν ποινήν, κατά τὴν θεμελιώδη ἀρχήν «ὅ ἀκοινωνήτω κοινωνῶν ἀκοινωνήτος». Πρός δέ τούτοις ἡ Δ.Ι.Σ. κρίνει τοὺς ὡς ἄνω Ἀρχιερεῖς καθαριερέους καί ἀπογυμνωτέους πάσης ἱερατικῆς τιμῆς καί ἀξίας διά τά κατά συρροήν ἀντικανονικά τῶν παραπτώματα καί τὴν δογματικήν καί ἔκκλησιολογικήν τῶν παρέκκλισιν ἐκ τῆς

Ὀρθοδόξου πίστεως καί παραδόσεως, εἰς δέ τούς λαϊκούς, οἱ ὅποιοι προπηλάκισαν 'Αρχιερεῖς καί ἐδημιούργησαν εἰς βάρος αὐτῶν ἐπεισόδια ἐπιβάλλονται τά ύπο τοῦ Γ' Κανόνος τῆς ἐν Αγίᾳ Σοφίᾳ Συνόδου προβλεπόμενα ἐπιτίμια....».

Τό ἀνωτέρω κείμενον πρόχειρον, ἔκβιαστικόν καί ἐντυπωσιακόν δέν καταγγέλλει συγκεκριμένας κανονικάς παραβάσεις, ἀλλά με ἀφορισμούς καί γενικεύσεις προσπαθεῖ νά αἰτιολογήσῃ τὴν συνοδικήν ἀπόφασιν, πού εἰς τούς ἐν λόγῳ Μητροπολίτας ἐπιβάλλει τό καινοφανές ἐπιτίμιον τῆς ἀκοινωνησίας, διά τό ὅποιον δέν ἀναφέρει κανένα Ἱερόν Κανόνα. Οἱ δύο μνημονεύμενοι εἰς τό κείμενον κανόνες δέν ἀκριβολογοῦνται καί δέν ἔχουν σχέσιν μέ τούς ἐπιτιμωμένους Ἱεράρχας. «Ο μέν Γ' Κανὼν τῆς ἐν Αγίᾳ Σοφίᾳ Συνόδου λέγει «Ἐξ τις λαϊκός αὐθεντήσας... τολμήσοι ἐπίσκοπον τινά τύφαι, ἢ φυλακίσαι, χωρίς αἰτίας... ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω». Ο δέ Λ' ἀποστολικός ἀναφέρεται εἰς ἐκείνους, πού χρησιμοποιοῦν πολιτικά μέσα διά νά λάβουν ἔκκλησιαστικά ἀξιώματα. Τά δέ περι παρεκκλίσεως δογματικῆς καί ἔκκλησιολογικῆς ἐκ τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως καί παραδόσεως είναι ἐν προκειμένω λέξεις κεναί.

Ἐπειδή τό ἐπιτίμιον τῆς ἀκοινωνησίας δέν ἔχει προηγούμενον, ὁ λαός τοῦ Θεοῦ δέν μετέβαλε τὴν στάσιν του μετά τάς 10 Αὔγουστου. Ἐρωτηθείς δημοσιογραφικῶς διαθηγητής τοῦ Κανονικοῦ Δικαιου κ. Κωνσταντίνος Μουρατίδης περὶ τούτου, προέβη εἰς τὴν ἔξῆς δήλωσιν: «Τό ἐπιβληθέν εἰς τούς τρεῖς Μητροπολίτας ἐκ μέρους τῆς Δ.Ι.Σ. ἐπιτίμιον τῆς «ἀκοινωνησίας» δέν προβλέπεται διά τούς ἐπισκόπους ἀπό τούς Ἱερούς Κανόνας καί είναι κανονικῶς ἀνυπόστατον, οὐδέν παράγον ἀποτέλεσμα. Τό ἐκδοθέν ἀπό 10-8-1993 σχετικόν ἀνακοινωθέν τοῦ γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου είναι ἀκατανόητον καί ἀντιφατικόν κείμενον, νοηματική κατασκευή πρός ἔκβιασμόν καί πρός τὸν σκοπὸν τῆς λαϊκῆς καταναλώσεως. Ἡ Δ.Ι.Σ. ἐπιληφθεῖσα τοῦ θέματος αὐτοῦ πάλιν, ἀνευ κλητεύσεως, ἀκροάσεως καί ἀπολογίας τῶν ἐνδιαφερομένων, ἀντικανονικῶς καί ἀναρμοδίως, ἀπεφάσισε καί μάλιστα προλαμβάνουσα τά

άρμοδια ἐκκλησιαστικά δικαστήρια, περί τῆς ἐπιβληθησομένης ὑπ' αὐτῶν ποινῆς καθαιρέσεως». Εἰς τὴν δῆλωσιν αὐτήν τοῦ καθηγητοῦ ἐπισημαίνονται τό κανονικῶς ἀνυπόστατον καὶ ἡ ἀδυναμία παραγωγῆς ἀποτελέσματος τῆς συνοδικῆς ἀποφάσεως καὶ ἡ ἀναρμοδιότης τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀφοῦ ὑπάρχουν θεσμοθετημένα συνοδικά δικαστήρια...

Μετά τὰ ἀνωτέρω πού ἀποτελοῦν τὴν ιστορικήν εἰσαγωγήν εἰς τό θέμα τοῦ ἐπιτιμίου τῆς ἀκοινωνῆς, ἄς ἔλθωμεν τώρα εἰς αὐτό.

Ἄρχικῶς πρέπει νά εἴπωμεν ὅτι παρόμοιον ἐπιτίμιον ἐπιβαλλόμενον εἰς λαϊκούς δρίζεται ως ἔξης: «Οἱ Ἱερεῖς ἀπολύων ἢ μή τὸν ἀμαρτωλὸν τῶν δεσμῶν τῆς ἀμαρτίας ἐπιβάλλει κατά τάς περιστάσεις καὶ ποινάς. Αἱ ποιναί αὐταὶ καὶ δῆ καὶ μάλιστα αἱ τοῖς ἀπολυθεῖσιν ἐπιβαλλόμεναι καλοῦνται ἐπιτίμια» ('Ἀνδροῦτος, Δογματική). «Τοιαῦτα ἐπιτίμια εἶναι ἡ νηστεία, ἡ προσευχή καί... ἡ ἀποχή ἀπό τῆς θείας κοινωνίας ἐπί τινα χρόνον χ. ἄ.)» κατά τὸν Κ. Διοβουνιώτην, ὁ δόποιος ἐπί πλέον κάνει λόγον καὶ διὰ τὸν ἀφορισμόν, τὸν ὁποῖον ἐπιβάλλει ὁ Ἐπίσκοπος εἴτε ἀνωνύμως, εἴτε προσωπικῶς ὑπὸ ὥρισμένας προϋποθέσεις καὶ ἀφορά μόνον εἰς λαϊκούς. Ἀναλόγως δρίζουν τὰ ἐπιτίμια καὶ οἱ συγγραφεῖς τῶν σχετικῶν λημμάτων εἰς τὰ ἄλλα ἐγχυκλοπαιδικά λεξικά. Καὶ ἡ ὑπόλοιπος θεολογική βιβλιογραφία τὰ ἴδια ἐπί τοῦ θέματος περιέχει. «Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τὰ ἐπιβαλλόμενα τοῖς ἀμαρτάνουσι ἐκκλησιαστικά ἐπιτίμια δέν εἶναι τιμωρίαι ἐν τῇ κυρίᾳ ἐννοίᾳ τῆς λέξεως, ἀλλ' ἐπικρίσεις, ἐλεγχοὶ (censurae), φάρμακα ἰαματικά καὶ σωτήρια, μέχρι οὗ ὁ ἀμαρτωλός μετανοήσῃ τελείως καὶ καθαρίσῃ οὕτως ἔσυτόν ἀπό τοῦ ρύπου τῆς ἀμαρτίας... Ως ἐπιτίμια ἐπιβάλλονται προσευχαί, ἐλεημοσύναι, νηστεῖαι, ἐπισκέψεις Ἱερῶν τόπων κλπ. κατά τὴν κρίσιν τοῦ πνευματικοῦ, καὶ τέλος ἀποχή ἀπό τῆς θείας Ἔυχαριστίας ἐπί βραχύτερον ἢ μακρότερον χρόνον... Οἱ ἐπισκόπος κέχτηται ὡσαύτως τό δικαίωμα τοῦ αὔξειν καὶ μειοῦν τὰ ὑπὸ τοῦ πνευματικοῦ ἐπιβληθέντα ἐπιτί-

μια, ἐάν ὁ ἀμρτωλός ἀποταθῇ πρός τὸν ἐπίσκοπον»....

Ὑπάρχουν εἰς τό Κανονικόν Δίκαιον καὶ ποιναὶ ἐπιβαλλόμεναι μόνον εἰς τούς ἐπισκόπους. Ως τοιαῦται ἀναφέρονται ἡ διαχοπή τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας, ἡ ἐκφραζούμενη μὲ τὸν ὄρον Excommunicatio fraterna καὶ ἡ μετάθεσις εἰς ἀσημέτεραν ἐπισκοπήν.

«Διακοπή τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας καλεῖται ἡ μόνον ἐπισκόποις ἐπιβαλλόμενη ποινή, δι' ἣς ἀπείργοντο οὗτοι πάσης ὑπηρεσιακῆς πρός τοὺς λοιποὺς ἐπισκόπους ἐπικοινωνίας. «Οθεν 1) δέν ἡδύναντο νά παρῶσιν ἐν ταῖς ἐπαρχιακαῖς καὶ μείζοις συνόδοις, εἰς ἄξιος προσήρχοντο οἱ λοιποὶ ἐπίσκοποι. 2) εἰς ἔτεραν ἐπισκοπήν ἀπερχόμενοι δέν ἐγένοντο δεκτοὶ ως ἐπίσκοποι, οὐδ' ἡδύναντο ἐν αὐτῇ νά τελέσωσι τά ἔσυτῶν Ἱερατικά καθήκοντα, μάλιστα δέ τά ἐπισκοπικά... Ἀλλά διά τῆς excommunicatio fraterna οὔτε τό ἐπισκοπικόν ἀξίωμα τοῦ ταύτη ὑποβληθέντι οὔτε ἡ τούτου ἀσκητικής ἐν τῇ ἴδιᾳ ἐπισκοπῇ ἐπηρεάζετο. «Οθεν ἡδύνατο ἐν ταύτῃ νά τελῇ Ἱεροτελεστίας, βαπτίσεις, χειροτονίας καὶ πάντα καθόλου τά Ἱερατικά αὐτοῦ καθήκοντα καὶ νά ἀσκή πλήρη τὴν ἔσυτο δικαιοδοσίαν. Διό καὶ ὁ ἔτερος ἐπίσκοπος, ὁ εἰς τὴν ἐπισκοπήν τοῦ τιμωρθέντος ἐρχόμενος, ὡφειλε νά ἀναγνωρίσῃ αὐτόν ως ἐπίσκοπον» (Ράλλη, Ποτλῆ). Τά ἴδια διδάσκει καὶ ὁ Ἱερώνυμος Κοτσώνης: «Ἡ ποινὴ αὐτῇ τῆς διακοπῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας μετά τῶν ἄλλων ἀδελφῶν ἐπισκόπων εἶναι ἔκεινη, διά τῆς δόποιας οἱ ἐπτακότες ἐπίσκοποι ἀποκλείονται πάσης ὑπηρεσιακῆς πρός τοὺς ὑπολοίπους συναδέλφους τῶν ἐπικοινωνίας, ἔνεκα τῆς δόποιας δέν δύνανται νά παρίστανται εἰς τάς ἐπαρχιακάς καὶ τάς ἄλλας Συνόδους τῶν ἐπισκόπων, δέν γίνονται δεκτοί ἐν περιπτώσει κατά τὴν δόποιαν θέλουν νά ἐπισκεφθῶσιν ἄλλην ἐπισκοπήν καί, τέλος, δέν ἔχουν τό δικαίωμα οὔτε μετά ἀδειαν τοῦ οἰκείου ἐπισκόπου νά τελέσουν ἐν τῇ ἐπισκοπῇ του ἐπισκοπικά καθήκοντα»...

Συνεπής πρός τάς κανονικάς αὐτάς θεσεις εἶναι καὶ ἡ πρᾶξις τῆς Ἐκκλησίας. Λόγω τῆς προχωφάσης εἰς Αὐστραλίαν διε-

νέξεως μεταξύ τῶν Πατριαρχείων Κωνσταντινουπόλεως καί Ἱεροσολύμων, συνήλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει Μείζων Σύνοδος τό ἔτος 1993 καὶ ἐπέβαλεν εἰς τὸν Πατριάρχην Ἱεροσολύμων τὸ ἐπιτίμιον τῆς ἀκοινωνησίας. Οὗτος δέν ἔπαισε νόν ἀσκῆ τά καθήκοντά του ἐν αὐτῇ. Ἀνάλογος εἶναι καὶ ἡ πρό ἔτους ἀπόφασις διά τὴν ἀρσιν τοῦ τελευταίου Βουλγαρικοῦ σχίσματος τῆς Μείζονος Συνόδου τῆς Σόφιας (30-9 μέ 1-10-99). Μέ αὐτήν ἀποκατέστησε πλήρως τοὺς ἀδικηθέντας Ἱεράρχας. Τοῦ ἴδιου πνεύματος εἶναι καὶ ἡ πρόσφατος ἀπόφασις τῆς Πατριαρχικῆς Συνόδου Ἀλεξανδρείας με τὴν ἀποκατάστασιν κανονικῶν τοῦ Μητροπολίτου Πενταπόλεως Ἀγίου Νεκταρίου καὶ ἡ αἵτησις συγγράμμης ἀπό αὐτὸν διά τὴν ἐναντίον του συμπεριφοράν τῶν προκατόχων του...

Γεγονός εἶναι, ὅτι ἐπιτίμιον ἀκοινωνησίας δέν ὑπάρχει. Τά ἐπί τῶν ἔξι μολογουμένων τυχόν ἐπιβαλλόμενα ἐπιτίμια, μεταξύ τῶν δύοιών καὶ ἡ στέρησις τῆς θείας Κοινωνίας, ἥτοι ὁ μικρός ἀφορισμός, δέν ἀφοροῦν εἰς τὸν ἐπίσκοπον. Ἡ ἀκοινωνησία με τὴν ἔννοιαν τοῦ μεγάλου ἀφορισμοῦ ἐπιβάλλεται κατά αἱρετικοῦ καὶ μάλιστα ὑπό ὄντις μεταξύ τῶν διακονῶν τοῦ μεγάλου ἀφορισμοῦ δέν ἀφορᾶ κληρικούς, διότι ἡ βαρυτέρα δι' αὐτούς ποινή εἶναι ἡ καθαίρεσις. Ἡ ἀκοινωνησία με τὴν ἔννοιαν τῆς διακοπῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας εἰς ἐπίσκοπον ἐπιβάλλεται μόνον ὡς διακοπῆς συνεργασίας μετά τῶν συνεπισκόπων. Μέ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀφορισμοῦ εἰς τοὺς ἐπισκόπους δέν προβλέπεται. Ἐπομένως ἡ ἐπιβολή τοῦ ἐπιτίμιου τῆς ἀκοινωνησίας τοῦ ἐπιβληθέντος ὑπό τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τὸν Αὔγουστον 1993 εἰς τοὺς Μητροπολίτας εἶναι καινοφανῆς καὶ δέν στηρίζεται εἰς τοὺς Ἱερούς Κανόνας. Διά τοῦτο κατά τὴν ἐπιβολὴν του δέν ἀνεφέρθησαν κανόνες, ἀλλὰ ἐπεβλήθη ἀυθαίρετως. Ἡ ἐκ τῶν ὑπέρων ἀναζήτησις σχετικῶν τοιούτων ὑπῆρξεν ἀτυχῆς. Ὑπῆρξαν ἀσχετοὶ καὶ ἐγένετο νοματικὴ παραβίασις αὐτῶν. Ἐκδεικτικόν τοῦ πραγματος εἶναι νάν ὑπενθυμίσωμεν τὴν μικράν ἐργασίαν τοῦ Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικοδήμου, «Ἡ

Ἀνώτατη Δικαιοσύνη σέ δημόσια χρίση», Ἀθήνα 1996.

Πέραν ὅμως τῶν ἀνωτέρω ἀστοχιῶν τῆς διοικήσεως τῆς ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, πρέπει νά εἴπωμεν δτι τυχόν ἐπιβολή ποινῆς εἰς ἐπισκόπους, αὕτη δέον νά ἐπιβάλλεται ἀπό Σύνοδον ἐπισκόπων, λειτουργοῦσαν ὡς δικαστήριον. Τοιοῦτο δικαίωμα ἡ Δ.Ι.Σ. δέν ἔχει, διότι ἐπί δεκαετίας τώρα ὑπάρχουν νομίμως τεθεσπισμένα συνοδικά δικαστήρια μέ σχετικάς διασφαλίσεις ἀντικειμενικωτέρας χρίσεως. Ἀπό τό ἔτος 1932 ἐφηφίσθη δ N. 5383/1932 Περί ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων καὶ εἰς αὐτόν παραπέμπουν ἔκτοτε οἱ καταστατικοί νόμοι τῆς Ἐκκλησίας. Ο νόμος οὗτος καίτοι ἀπηρχαιωμένος καὶ χρήζων ἀπό πολλοῦ ἀνανεώσεως, ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον βῆμα πρός δημοκρατικωτέραν καὶ ἀντικειμενικωτέραν ἔξελιξιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης. Μιμουμένη αὕτη τὴν κοσμικήν τοιαύτην, ὅπως διαμορφώνεται μέ τὴν διάκρισιν τῶν ἔξουσιῶν εἰς τὰ δημοκρατικά πολιτεύματα, παρέχει περισσοτέρας ἐγγυήσεις ἀντικειμενικῆς χρίσεως. Προβλέπεται σχετική διαδικασία, ἀπαγγελία κατηγορίας, μάρτυρες, δίκη καὶ ἀπολογία. Ἡ ἐπιβαλοῦσα τό ἐν λόγῳ ἐπιτίμιον Δ.Ι.Σ. ἀπεφάσισεν αὐθαιρέτως καὶ ἐρήμην τῶν κατηγορουμένων παρακάμψασα τά συνοδικά δικαστήρια παρανόμως. Διότι τόσον ἡ Σύνοδος δσον καὶ τά διοικητικά ὅργανα τῆς Ἐκκλησίας, καθώς καὶ τά συνοδικά δικαστήρια συνίστανται μέ νόμους τοῦ κράτους. Πρόκειται λοιπόν διά θέματα μικτοῦ δικαίου καὶ ἀσφαλῶς ὑπόκεινται αἱ ἐργασίαι αὐτῶν εἰς τὸν ἀκυρωτικόν ἔλεγχον τοῦ δικαστηρίου τῆς Χώρας.

Ἐπειτα αἱ Συντακτικαί Πράξεις 3/74 καὶ 7/74, πού ἔξετρεφαν τὴν διοικήσιν τῆς Ἐκκλησίας εἰς ληστρικήν σύνοδον μέ τά γνωστά ἀποτελέσματα, οὔτε μέ τούς Ἱερούς κανόνας, οὔτε γενικῶς μέ τό χριστιανικόν πνεῦμα είχον σχέσιν. Ἡσαν σατανικῆς ἐμπνεύσεως καὶ κοσμικῆς θεσπίσεως καὶ ὀρθῶς οἱ ἔχοντες ἔννομον συμφέρον ἐξήτησαν τὴν ἀκυρωσιν τῶν ἀποφάσεων ἐκείνων ἀπό τά πολιτειακά δικαστήρια, ἀφοῦ τά ἐκκλησιαστικά τοιαῦτα ἐκηρύχθησαν ἀπό

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΤΗΣ Δ.Ι.Σ. ΤΟΥ ΠΕΡΑΣΜΕΝΟΥ ΙΟΥΝΙΟΥ

Λιαβάζοντας κανείς τά «πεπραγμένα» της Δ.Ι.Σ. τοῦ περασμένου Ιουνίου, δύναται αὐτά δόθηκαν σπί δημοσιότητα ἀπό τὸν ἡμερήσιο καὶ ἐκκλησιαστικό τύπο, δέν μπορεῖ παρά νά σταματήσει σέ κάποια ἀπό τίς πρῶτες παραγράφους τοῦ ἀνακοινωθέντος. Γράφεται, κατά λέξην:

«... **Γιά τό θέμα τῆς ἀπονομῆς ὁδφρικίων στούς κληρικούς, πού πρέπει νά γίνεται μετά πολλῆς προσοχῆς καὶ μελέτης, συναφῶς καὶ μέ αὐτό τῆς ἀνάγκης τηρήσεως ἀπό ὅλους τοῦ χρόνου κειροτονίας τῶν ὑποψηφίων κληρικῶν,**

πρός ἀποφυγήν σκανδάλων καὶ δυσάρεστων καταστάσεων, πού πλάττουν τό κύρος τῆς Ἐκκλησίας....».

Καί αὐθόρμητα κεντρίζει τῇ σκέψη τοῦ ἀναγνώστη ἡ εὐδογή ἀπορία. Αὐτή ἡ ἀγωνία καὶ ἡ ἀνοσυχία τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας είναι οὐσιαστική καὶ σπουδαίᾳ ἡ είναι ἀπλὴ φιλολογία καὶ ἀποτελεῖ θεαματική ἄπλως ἔξαιγγελία ἐσωτερικῆς κατανάλωσης πρός ἐντυπωσιασμό τοῦ πληρώματος; Γιατί κάθε καλόπιστος ἀναγνώστης διερωτᾶται. Πῶς είναι δυνατόν ἀπό τό ἓνα μέρος ἡ Ἐκκλησία νά ἀγωνιᾶ καὶ νά πασχίζει νά λάβει προληπτικά μέτρα γιά τὴν ἀποτροπή τῶν

τῆν πρᾶξιν τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας εἰς ἀνυπαρξίαν.

Ἡ ἐπιβολὴ τοῦ ἐπιτιμίου τῆς ἀκοινωνησίας εἰς τοὺς τρεῖς Μητροπολίτας δέν ἀποτελεῖ πνευματικὴν ὑπόθεσιν ἀνήκουσαν εἰς τὰ interna sacra τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά ἀφαιρεῖ δικαιώματα ἀπό τοὺς ἐπιτιμωμένους Ἱεράρχας. Διά τοῦτο εἶναι δικαιολογημένη ἡ προσφυγὴ τῶν εἰς τά Ἀκυρωτικά Δικαστήρια. Ἐπερπε νά παραπεμφθοῦν εἰς συνοδικὸν δικαστήριον, ἐάν ἔπταισαν, καὶ νά δικαστοῦν μέ ὅλους τοὺς δικονομικούς τύπους. Δυστυχῶς ἡ διοίκησις τῆς Ἐκκλησίας ἐμπαθῶς φερομένη ἀπεδείχθη πολύ κατωτέρα τῆς περιστάσεως καὶ περιῆλθεν εἰς ἀνυποληφίαν.

Πρόχειροι καὶ ἀτυχεῖς ἀπεδείχθησαν αἱ ἐνέργειαι τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ κατά τό τελευταῖον ἔτος. Δέν ἐμελετήθη τό θέμα δεόντως, δέν ἔξετιμήθη τό συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ προσπάθεια εναυαγῆσε, διότι οἱ ὑπεύθυνοι ἐνήργησαν μικροφύχως καὶ ἐμπαθῶς μακράν τοῦ

πνεύματος τοῦ Εὐαγγελίου, δέσμιοι τοῦ παρελθόντος μέ ἀποτέλεσμα τήν παράτασιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χειμῶνος.

Ἐλπιδοφόρον ὅμως γεγονός είναι ὅτι ὁ λαός τοῦ Θεοῦ δέν ἔπαυσε νά ἐκτιμᾶ καί νά περιβάλλῃ μέ τὴν ἀρμόζουσαν ἐκτίμησιν καί ἀγάπην τούς διωκομένους Ἱεράρχας ἐπιδιώκων καί ἐπιζητῶν τάς εὐλογίας αὐτῶν καί κοινωνῶν εὐχαρίστως μετ' αὐτῶν. Καί ὅχι μόνον λαϊκοί, ἀλλά καί κληρικοί παντός βαθμοῦ, παρά τήν ὑπάρχουσαν τρομοκρατίαν, φαινόμενον πού ἀκυρώνει εἰς τήν πρᾶξιν τό θλιβερόν ἐπιτίμιον τῆς ἀκοινωνησίας.

Ο λαός οὐτός ἀγωνίζεται, προσεύχεται, ἐλπίζει, ὅτι ὁ Κύριος τοῦ παντός δέν θά βραδύνη νά βοηθήσῃ τήν Ἐκκλησίαν Του νά λύση τά προβλήματά της διά νά προβάλλῃ τόν σωτηριώδη λόγον τῆς εἰς τόν κόσμον μέ σκοπόν νά φέρῃ τούς ἀνθρώπους εἰς τήν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ
ΘΕΟΛΟΓΟΣ**

«σκανδάλων» και γιά τίν ἀποφυγή «δυσάρεστων καταστάσεων» και ἀπό τό ἄλλο μέρος γιά «πεπραγμένα» σκάνδαλα, σοβαρά και βαρύτατα, τά όποια καλύπτουν τά πρωτοσέλιδα τῶν ἐφημερίδων και προβάλλονται ἀπό τούς δέκτες τῶν τηλεοράσεων, ἢ διοίκηση τῆς Ἑκκλησίας νά ἐπιδεικνύει ἀνεξίγητη ἀδράνεια και προκλητική σιωπή; Καί μέ τίν προσφιλῆ αὐτή τακτική τῆς σιωπῆς, πού εἶναι ἐφεύρημα τῶν τελευταίων ἐτῶν, ἢ κατάληξη εἶναι, οί κάθε εἴδους παρανομίες και τά σκάνδαλα νά καλύπτονται και νά ἔχουνται μέ τό πέρασμα τοῦ χρόνου. Γιατί λοιπόν τόσο μεγάλη ἀγωνία και ἔντονο ἐνδιαφέρον γιά τίν πρόληψη «τῶν σκανδάλων» και γιατί τέτοια περίεργη ἀδιαφορία γιά τόν ἐλεγχο και τίν καταστολή τους;

Καί πρέπει ἐδῶ νά ἐπισημάνουμε ἐνδεικτικά ὅρισμένες χαρακτηριστικές περιπτώσεις.

1. Πολλά τραγικά και θλιβερά διαβάσαμε και ἀκούσαμε, ἀπό τίς τηλεοράσεις και τίς ἐφημερίδες, ἀλλά και ἀπό δσα ἐπίσημα εἰπώθηκαν κατά τίς συζητήσεις στά διοικητικά ἐκκλησιαστικά ὅργανα (Δ.Ι.Σ., Ι.Σ.Ι.), γιά τό περίφημο θέμα τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ἑκκλησίας, τό όποιο ἐπί τόσο μακρό χρόνο συντρίθηκε και τόσες ἀντεγκλήσεις δημιουργήθηκαν στό χώρο τῆς Ἱεραρχίας. Καί ξαφνικά ό μεγάλος αὐτός θόρυβος σταμάτησε και τό θέμα ἐκλεισε μέ τίν «πρός ἀλλήλους συγγνώμην». Καί ἵδιού ἡ συνέχεια. Ὁ λαός πληροφορήθηκε ἀπό τά Μ.Μ.Ε., ὅτι ἡ κοσμική δικαιοσύνη, ἀδιαφορῶντας γιά τίν ἐκκλησιαστική κατάληξη τοῦ θέματος, κίνησε τίν ποινική διαδικασία, ἀποδίδοντας βαρύτατες εὐθύνες σέ βαθμό κακουργήματος.

2. Εἶναι γνωστά τά θλιβερά γεγονότα, πού κατ' ἐπανάληψη προβλήθηκαν ἀπό τίς τηλεοράσεις μέ τίς καταμετρήσεις τοῦ ὀβολοῦ τῶν πιστῶν στό προσκύνημα τῶν Τεμπῶν στή Λάρισα. Καί ἐνῶ ἡ Ἑκκλησία ἐκλεινε ἀπό τίν πλευρά τῆς τό ὅλο θέμα, χαρακτηρίζοντας ως «ἐπαρκεῖς» τίς ἔξηγήσεις τοῦ Μητροπολίτη, μαθαίνουμε ἐσχάτως

ὅτι και ἐδῶ ἡ κοσμική δικαιοσύνη ἀπήγγειλε συγκεκριμένες κατηγορίες σέ βαθμό κακουργήματος, διαπιστώνοντας βαρύτατα παραπτώματα ἀπό ὅργανα διαχειρίσεως τοῦ προσκυνήματος διορισθέντα ἀπό τή Μητρόπολη. Η διοίκηση τῆς Ἑκκλησίας δέν αἰσθάνθηκε τό καθῆκον νά ἐλέγχει τόν ύπευθυνο Μητροπολίτη, οὔτε, ἔστω, γιά κακή διοίκηση και γιά κακή ἐπιλογή και ἀνοχή ἀκατάλληλων προσώπων ώς διαχειριστῶν τοῦ ἰεροῦ χρήματος, πού κατέθεταν μέ δῆλη τούς τίν εὐλάβεια οἱ ἀπλοί προσκυνητές.

3. Ἐπισημάνουμε και τό γνωστό περιστατικό μέ τίν ἐπώνυμη και ἐπίσημη καταγγελία σέ βάρος Μητροπολίτη, τίν όποια κατέθεσε στόν ἴδιο τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἡγουμένη γνωστοῦ Μοναστηρίου. Καί ἐδῶ ἡ διοίκηση τῆς Ἑκκλησίας ἀντιπαρῆλθε τά καταγγελλόμενα. Δέν διέταξε τή διενέργεια ἔρευνας, γιά νά διακριθεῖ ποιός λέγει τίν ἀλήθεια και ποιός εἶναι ὁ συκοφάντης. Καί τό θέμα ἔκλεισε. Καί ὁ Μητροπολίτης πάντα κοντά στόν Μακαριώτατο, πρόσωπο τοῦ φιλικοῦ του περιβάλλοντος.

4. Ἀς θυμηθοῦμε και τίν περίπτωση, κατά τίν όποια κάποιος Μητροπολίτης, ἐνεργό μέλος τῆς Ἱεραρχίας, ἀποκαλεῖ σέ ἐπιστολή του ἔτερο συνεπίσκοπό του «νυμφαγωγό κιναίδων!» Καί ὁ τελευταῖος ἀπαντᾶ μέ τίν περίφημη φράση: «Ἡ ἐπιστολή εἶναι ὁδηγός ἀλπείας!» Καί τό ἀποτέλεσμα ἀπό τίς βαρείες αὐτές καταγγελίες εἶναι τοῦτο. Καμμία περαιτέρω ἐνέργεια. Καμμία ἀνάκριση. Καί οἱ δύο Μητροπολίτες ἀποτελοῦν σόμερα ἐνεργά μέλη τῆς Ἱεραρχίας.

5. Τίς ἡμέρες τοῦ καλοκαιριοῦ πολλά ἀκούσθηκαν ἀπό τίν τηλεόραση, ἐπί πολλές ὥρες και ἀπό πολλά πρόσωπα, ἀποτέλεσαν μάλιστα και ἐντυπωσιακό ἀνάγνωσμα τῶν ἐφημερίδων, γιά περίεργη κοσμική συμπεριφορά και ἐνέργειες Μητροπολίτη. Τά στοιχεία και τό φωτογραφικό ύλικό, πού παρουσιάσθηκε, προκάλεσε στόν ἀκροατή και ἀναγνώστη ἔντονο προβληματισμό και εὔλογες ἀμφιβολίες. Η διοίκηση τῆς Ἑκκλησίας ὅφειλε νά ἐπιλογθεῖ και νά δια-

λευκάνει πάν ύπόθεστο, γιά νά διακριβώθει ή
ἀλήθεια καί νά πληροφορηθεῖ τό πούμνιο τί¹
συμβαίνει σπίν πραγματικότητα. Καί τούτο
γιά νά ἀποκατασταθεῖ τό κύρος τῆς Ἐκκλη-
σίας. Τίποτε ὅμως δέν ἔγινε καί σπίν περί-
πτωση αὐτή.

6. Θά πρέπει νά θυμηθοῦμε καί πάν περί-
πτωση ἐκείνη τῶν καινοφανῶν θεωριῶν, οἵ
όποιες δημοσιεύθηκαν ἀπό Ἱεράρχη σέ κο-
σμικό πορνοπεριοδικό καί οἵ οποιες τόσο
θόρυβο δημιούργησαν στόν ἐκκλησιαστικό
χώρο. Ἡ κατάληξη καί σπίν περίπτωση
αὐτή ήταν ή οὐσιαστική ἀπαλλαγή τοῦ Μη-
τροπολίτη, μέ πάν ἐπιβολή μιᾶς ἐπουσιώ-
δους καί ἀσήμαντης ποινῆς.

7. Τί νά πεῖ κανείς γιά ὅλα ἐκεῖνα τά πα-
ράδοξα καί παράξενα πού ἔλαβαν χώρα σέ
βάρος τῶν ἀρχικά «Δώδεκα» καί τελευταία
«Τριῶν» ἄξιων καί ἔντιμων Μητροπολίτῶν,
οἵ οποῖοι ἐπί 25 χρόνια βάναυσα διώκονται
ἀπό τή διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας, χωρίς καμ-
μία καπηγορία, χωρίς πάν τήρηση καμμίας
διαδικασίας, κατά παράβαση τῆς Κανονικῆς
καί νόμιμης τάξεως, μέ ἀνυπόστατες ποινές
καί ἀνύπαρκτα «Ἐπιτίμια», λέτε ὅτι αὐτοί
ήσαν οἵ μοναδικοί «ἐγκληματίες» ἀπό τό
Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας. Καί ὅλα αὐτά χωρίς
ποτέ νά κληθοῦν σέ ἔνα «εἰλικρινή διάλο-
γο», ὅπως χαρακτηριστικά δημοσίως είχε
ἐπισημάνει κατά τό παρελθόν, ὡς Μητροπο-
λίτης τότε Δημητριάδος, ὁ νῦν Ἀρχιεπί-
σκοπος κ. Χριστόδουλος. Καί θά πρέπει μέ
δέος νά προσθέσει κανείς στό κεφάλαιο
αὐτό καί τίς πέντε βαρύτατες ἐκκλησιαστικές
ποινές(!), πού ἐπιβλήθηκαν, ἐλαφρᾶ τή καρ-
δία, στό «ἄικακο ἄρνιο», στό σύγχρονο ἄγιο
τοῦ αἰώνα μας, τόν μακαριστό Μητροπολίτη
Λαρίσης Θεολόγο.

8. Θά πρέπει, τέλος, ἐδῶ νά ἀναφερθοῦν
καί οἵ χαρακτηριστικές καί ἰδιαίτερα σοβα-
ρές φράσεις ἀπό πρόσφατη συνέντευξη
γνωστοῦ στελέχους τῆς Ἱεραρχίας, σπίν
όποια γίνεται λόγος γιά κατάργηση σπίν
πράξη τοῦ συνοδικοῦ συστήματος, γιά δια-
πλοκές καί μηχανισμούς στούς ὅποιους
ἐμπλέκονται καί Ἀρχιερεῖς, γιά ἐκδηλώσεις

πού δέν πρέπει νά παρουσιάζονται «ώς θέ-
ατρο», γιά συμφέροντα, ἀντιπαλότητες κλπ.

‘Αφοῦ λοιπόν γιά ὅλα αὐτά ή διοίκηση
τῆς Ἐκκλησίας «ούδέν ἐπραξε», διερωτᾶται
κανείς. Γιατί ὅψη πάν ἔπιασε ὁ πόνος καί ή
ἀγωνία νά ἔξεύρει ἀποτελεσματικούς
ιρόπους πρός ἀποφυγή στό μέλλον «σκαν-
δάλων καί δυσάρεστων καταστάσεων πού
πλήπτουν τό κύρος τῆς Ἐκκλησίας»; Δέν θά
ἐπρεπε, ἀφοῦ τόση μεγάλη ἀνησυχία δεί-
χνει γιά πάν πρόληψη «τῶν σκανδάλων», νά
ἐνδιαφερθεῖ, ἔτι μᾶλλον, γιά τόν ἔλεγχο καί
πάν καταστολή τῶν σημερινῶν ὑπαρκτῶν
«δυσάρεστων καταστάσεων»;

‘Αν αὐτό δέν εἶναι ἀπλή φιλολογία γιά
ἐστωτερική κατανάλωση ή ἄν αὐτό δέν ἀπο-
τελεῖ περιφρόνηση τοῦ εύσεβοῦς πληρώμα-
τος, τοῦ οποίου σταθερή καί μόνιμη ἀξίωση
εἶναι ή κάθαρση καί ή διαλεύκανση τῶν
«δυσάρεστων αὐτῶν καταστάσεων πού
πλήπτουν τό κύρος τῆς Ἐκκλησίας», ἔ, τότε
ἄς δώσει ὁ κάθητε ἀναγνώστης στίς ἀντιφατι-
κές αὐτές ἐνέργειες τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκ-
κλησίας τόν προσήκοντα χαρακτηρισμό.

‘Ο εύσεβης Ὁρθόδοξος λαός μας σέβε-
ται καί τιμᾶ τούς καλούς Ποιμένες, ὅταν
αὐτοί δημιούν μία καί μόνη γλώσσα. Τή
γλώσσα τῆς εἰλικρίνειας καί τῆς συνέπειας.
Δ.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς ἐνημέρωσης.

‘Ιδιοκτήτης:

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Διεύθυνση: 19011 Αύλων Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ,

Τιμωνίων 6 Μοσχάτο.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ
ΚΑΙ ΦΛΑΡΙΟΦΕΡΣΑΛΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Καρδίτσα 14 Σεπτεμβρίου 1999
τῆς Υψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ

Πρός τήν
Άγιαν καὶ Ιεράν Σύνοδον
τῆς Ιεραρχίας
τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Μακαριώτατε καὶ Σεβασμιώτατοι "Ἄγιοι Ἀδελφοί,

Ο καλός Θεός ἡθέλησε νά καλέσει εἰς τοὺς Οὐρανούς, πρό ἐμοῦ, τὸν κατέχοντα ἐπὶ μίαν 25ετίαν τὸν Θρόνον τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος κυρόν Κλεόπαν.

Ο μακαριστός ἥταν ἔνα ἀπό τά ἐμπόδια, ἢ, ὄρθοτερα, ἔνα ἀπό τά προσχήματα, πού τό τοπικό ἑκκλησιαστικό πρόβλημα τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως μου παρέμενε ἀλυτο.

Εἶναι γνωστόν, ἀλλά δέν τό συνειδητοποιοῦμε, ὅτι τά πράγματα γιά τούς «καταβαίνοντας εἰς λάκκον» ἀποκοῦν διαφορετική διάσταση ἀπό ἐκείνη, πού εἶχαν, ὅταν βρίσκονταν στή ζωή.

Τί θά λέγει τώρα ὁ Μακαριστός, ὅταν, ἐτοιμάζοντας «τήν καλήν ἀπολογίαν του» ἀναδιφεῖ τά πρακτικά τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ιεραρχίας τῆς 7.3.91, ἀριθμός 18, ὅπου γράφεται πρός χρήση τῆς Ιστορίας: «Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος κ. Κλεόπας: "Δέν δίνω σπιθαμή ἀπό τήν Ἐπαρχία μου";».

1.C.I.

Στενοχεί
Συνέδρια B.
7-3-91
Επίθιτη.

17. Φροντιδού κ. Δαφνούσκος: "Ἔφ' ὅπεν δὲ οὐδενὶ θεοῖς θέλειται οὐδὲν παραχωρεῖται τὴν Ἐπαρχίαν φορεῖσθαι. δέν παραχωρεῖ καὶ ἔχει τὴν Ἐπαρχίαν δομού. Η Ἐπαρχία Δομοῦ έχει μόνιν 15 000 κατοίκους."

foal

18. Θεοί Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος καὶ διαταριφεῖται
εσθιαν κ. Κλεόπας: "Ἄλλες πόλεις οὐκέτε εἰσίν Επιστολαί, πόλεις δέν εἰσιν. Δέν είναι επίστατος οὐδέ τις τὴν Ἐπαρχίαν καὶ. Αὐτοί τις τὴν επίστατος οὐδέ παραχωρεῖται εἰσιν."

Τύπο τά δεδομένα αυτά καί ἐπειδή οὐδέποτε ύπηρξε ἀγαθή πρόθεση ἐπιλύσεως τοῦ ζητήματος τῶν δώδεκα, ἡ ἐκκρεμότητα στήν τοπική μου Ἐκκλησίᾳ παρέμεινε.

Καί ἐνῷ ἡ κήδευση τοῦ σκηνώματός του δέν εἶχε ἀκόμα συντελεσθεῖ, τό ζήτημα πού κυριάρχησε ἡταν ἡ προβολή τοῦ προσώπου τοῦ ἀντικαταστάτου του. Πλῆθος οἱ μυηστῆρες καί ὁ καθένας ἀπό σᾶς, τούς Τεράρχας, ἔχει νά προβάλει τή δική του ἐπιλογή.

Πιεζόμενος ἀπό πολλούς καί ύπακούοντας στήν Ἀρχιερατική μου συνείδηση ύποβάλλω στήν Ἀγία καί Τερά Σύνοδο αυτή τήν ἐπιστολή καί ύπεινθυμίζω στή Μακαριότητά σας καί στίς Σεβασμιότητές σας ὅτι δέν συντρέχει λόγος νά ἀναζητεῖτε μέσα στίς νέες διαπλοκές καί ἄλλον ἀντικανονικό ἐπίσκοπο, διότι ἡ Μητρόπολη Θεσσαλιώτιδος ἔχει Μητροπολίτη κανονικό καί νόμιμο, τήν ἐλαχιστότητά μου καί σᾶς παρακαλῶ νά τό ἀναγνωρίσετε καί νά λύσετε ἔτσι ἔνα μέρος τοῦ προβλήματος τῆς Ἐκκλησίας, πρός τό συμφέρον Της καί πρός δόξαν τοῦ Ἀγίου Θεοῦ.

Μήν διατρέξει τίς σκέψεις σας ἡ ἀποψη ὅτι κατά νόμον ἐγώ ἀπομακρύνθηκα ἀπό τή Μητρόπολή μου τό 1974 καί μετά ἀπό ἐμένα νομίμως τοποθετήθηκε ὁ Κλεόπας, διότι, ἀν αυτό ἡταν ἀληθινό, δέν θά ύπηρχε ἀνάγκη ἀπομακρύνσεώς μου μέ τό διάταγμα τῆς 21.4.94. Καί ὅταν ἀπομακρύνθηκα μέ αυτό τό διάταγμα, δέν ἐκλέξατε ἐν συνεχεία τόν Μακαρίτη Κλεόπα, ἀρα ἡ Μητρόπολη δέν χήρευσε μέ τήν ἐκδημία του, διότι οὐδέποτε ἔξελέγη σέ κενή Μητρόπολη. Καί ἀν ἰσχυρισθεῖτε ὅτι μοῦ ἐπέβαλε ἡ ΔΙΣ τό ἐπιτίμιο τῆς ἀκοινωνησίας καί συνεπῶς ἀπώλεσα τήν ἱκανότητα νά είμαι Μητροπολίτης, σκεφθεῖτε ὅτι μία τέτοια ἀποψη οὐδέποτε συνεκέντρωσε στήν Τεραρχία τά 2/3 τῶν ψήφων τῶν μελῶν της, ὅπως ἐπιβάλλει ὁ νόμος. Καί οὐδεὶς τῶν Τεραρχῶν, στίς κατ' ίδιαιν ἐπικοινωνίες του, ἀναγνωρίζει ὡς ὑπαρκτό αυτό τό ἀνυπόστατο καί ἀντικανονικό ἐπιτίμιο. Καί ἀν περαιτέρω ἀναλογισθεῖτε ὅτι οὐδέποτε μέ δικάσατε καί οὔτε ἔχετε κατηγορία γιά νά μέ δικάσετε, ἐνῷ γιά χάρη ἄλλων διαβοήτων θυσιάσατε μῆνες καί ἔτη ἀκόμη πολυτελῶν δικαστικῶν διαδικασιῶν γιά νά τούς κρίνετε καί νά τούς ἀθωσετε, σᾶς παρακαλῶ, ἀδελφοί, ἀφῆστε τίς φιλοδοξίες τίς δικές σας καί τῶν ἐπίδοξων ύποψηφίων καί δῶστε ἔνα τέλος στό δράμα μέ τήν ἀποκατάσταση τῆς κανονικῆς τάξης στήν τοπική Ἐκκλησία τῆς Καρδίτσας.

Εὔχομαι ὁ καλός Θεός νά φωτίσει τήν Σεπτή Τεραρχία νά πορευθεῖ καθώς ύπαγορεύει ἡ κανονική τάξη καί μέ τόν Τίμιο Σταυρό Του νά εὐλογήσει τήν πορεία τῆς Ἐκκλησίας γιά τήν δρήθη ἐπίλυση καί ὅλων τῶν ἄλλων προβλημάτων, πού τήν διχάζουν καί τήν πληγώνουν μέ ἀπίθανες δοκιμασίες ἀναστατικές τοῦ κοσμοσωτηρίου ἔργου Της.

Ἐπί τούτοις διατελῶ

Ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός

Ο ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ ΚΑΙ ΦΑΝΑΡΙΟΦΕΡΣΑΛΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ